

LOŠIMŲ PRIEŽIŪROS TARNYBA
prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Probleminis lošimas - nematomas pavojus

Tatjana Veromej

Kas yra „Azartiniai lošimai“?

- ▶ **Azartinis lošimas** yra žaidimas iš pinigų, kurio rezultatas yra visiškai atsitiktinis įvykis, skirtingai nuo kitų žaidimų, kurių rezultatai priklauso nuo žaidėjų įgūdžių, sugebėjimų žaisti ir laimėti žaidimą.

Lietuvoje organizuojami lošimai

Loterijos dalyvių amžius neribojamas

Nuo 18 metų

Lažybų punktai (177)

B kategorijos *automatų salonai* (199)

Nuotoliniai lošimai: Lošimai / lažybos internetu (nuo 2016 m .)
(7 bedrovės turi leidimą organizuoti nuotolinius lošimus)

Bingas (0)

Totalizatorius (0)

Nuo 21 metų:

Lošimų namai (kazino): Stalo lošimai ir lošimai A kategorijos automatais (19)

2017 05 01 įsigaliojo „Nebenoriu lošti“ įstatymo pataisa

Nuo 2017 05 01 iki 2019 10 03

---

10 092

Pasiskirstymas pagal lytį

Vyrų - 94 %

Moterų - 6 %

Pasiskirstymas pagal amžių

18-20

21-30

31-40

41-50

51-60

---

61 +

---

7 %

---

51 %

---

29 %

---

10 %

---

2 %

---

1 %

Pagrindinės lošimų priežastys

- Pajamų padidinimui / varžymasis
- Tikėjimas sėkme / prietaisais
- Netinkamas laisvalaikio panaudojimas
- Bandymas sumažinti stresą / sunkius jausmus
- Tuštumai užpildyti / nuotaikai pakelti
- Nuoboduliui išblaškyti / vengti socialinės izoliacijos
- Bandymas susitvarkyti su trauminiu įvykiu

Rizikos faktoriai

- ▶ Lytis (vyras)
- ▶ Amžius (jaunesni)
- ▶ Žemesnis socio-ekonominis statusas / mažumos
- ▶ Rizikingas elgesys / impulsyvumas
- ▶ Psichoaktyvių medžiagų vartojimas
- ▶ Potrauminio streso sindromas
- ▶ Polinkis į savižudybę
- ▶ Vienatvė / socialinė izoliacija
- ▶ Sielvartas / netektis
- ▶ Kitos psichinės sveikatos problemos
- ▶ Ekstremalios stresinės situacijos / nerimas

Loterijos

- ▶ TV, momentinės, internetu
- ▶ Žemas įsitraukimo lygis (neskaitant internetinių loterijų)
- ▶ Nereikia žinių ir įgūdžių
- ▶ Neegzistuoja lošimo strategijų
- ▶ Galimybė laimėti pagrindinį prizą, pvz.: EuroJackpot - 1 iš 95 mln.

www.random.org

Lošimo automatai

- ▶ Išmokos nuo 80 % iki 93 %
- ▶ Atsitiktinių skaičių generatorius
- ▶ Nereikia žinių ir įgūdžių
- ▶ Neegzistuoja lošimo strategijų
- ▶ Aukštas įsitraukimo lygis
- ▶ Nuo paspaudimo iki rezultato - 3 s.
- ▶ Lošimas lošime

Lažybos

- ▶ Aukštas įsitraukimo lygis
- ▶ Nereikia didelio žinių lygio
- ▶ Bendrovės valdo visą informaciją apie sporto įvykį
- ▶ Rizika įsitraukti į sutartas lažybas ir sugriauti sportininko karjerą
- ▶ Statomų sumų apribojimas esant įtarimams jog asmuo pelnosi iš lažybų
- ▶ Negalima užtikrinti lošėjo apsaugą lošiant užsienio bendrovėse
- ▶ Investicijos į lažybų reklamą, per tariamą „paramą“
- ▶ Sutartų sporto rezultatų grėsmė

“I hope Germany wins. My dad bet all my savings on them.”

Often, the people who suffer from problem gambling aren't the gamblers.

KICK THE HABIT. STOP PROBLEM GAMBLING.
CALL 1800-6-668-668.

NCG
NATIONAL COUNCIL
ON PROBLEM GAMBLING

Lošimo namai (k kazino)

- ▶ Komfortas, saugumas, kliento svarba
- ▶ Aukštas įsitraukimo lygis
- ▶ Nereikia žinių ir įgūdžių
- ▶ Griežtai apibrėžtos lošimų taisyklės
- ▶ Temperatūra, šviesa, laikas
- ▶ Alkoholis, maitinimas, apgyvendinimas
- ▶ Lošimo žetonai, bonusų kortelės, čekiai
- ▶ Apmokymai internetu, strategijų iliuzija
- ▶ Nuo paspaudimo iki rezultato - 3 s.

Profesionalūs lošėjai (pokeris)

- ▶ Lošimas darbas, ne pramoga
- ▶ Svarbu žinios ir įgūdžiai
- ▶ Aukšta savikontrolė
- ▶ Psichologijos žinios
- ▶ Finansų kontrolė, investicijos į lošimą
- ▶ Sveikatos kontrolė
- ▶ Jokių lošimų prieš „sistemą“
- ▶ Ypač aukšta priklausomybės rizika
- ▶ Ar Tu gali tapti profesionaliu lošėju?

Lošėjų tipai

Socialinis

Profesionalus

Probleminis

Patologinis

Probleminis/patologinis lošėjas

Pagal TLK - 10

- ▶ *F 63.0 Patologinis potraukis azartiniam lošimams/žaidimams* - psichikos *sutrikimas*. Kuriam būdingi pasikartojantys potraukio azartiniam lošimams/ žaidimams epizodai, taip užvaldantys asmens gyvenimą, kad atsisakoma socialinių, darbinių, materialinių ir šeimyninių vertybių bei įsipareigojimų. (The Icd Classification of mental and behavioural Disorders: Clinical Descriptions and Diagnostic Guidelines, medicina, 1997)
- ▶ Z 72.6 Problemos, susijusios su gyvenimo būdu (lošimu ir lažybomis) - probleminis (žalingas) lošimas - rizikingas lošimas, dėl kurio formuojasi problemos kurioje nors svarbioje gyvenimo srityje (psichologinės, psichiatrinės, socialinės, darbinės ir kt.).
- ▶ *Sutrikimas yra lėtinis, jam būdingi atkryčiai.*

Laimėjimų fazė

Gali trukti iki 2 - 3 metų (suaugusiems)

Aktyvus

- ▶ Naujoko sėkmė
- ▶ Laimėtojo jausmas
- ▶ Formuojasi įprotis pramogauti lošiant
- ▶ Atsiranda mintys apie profesionalo karjerą
- ▶ Dažniau lošiama
- ▶ Didinami statymai
- ▶ Meluojama apie lošimo dažnumą

Vengiantis

- Emocinis pabėgimas
- Socializacijos iliuzija
- Nepriklausomybės iliuzija
- Galios iliuzija
- Susijaudinimas

Pralaimėjimų fazė

Gali trukti 5 ir daugiau metų (suaugusiems)

Aktyvus

- ▶ Nesėkmių juosta
- ▶ Tiki, kad atsiloš
- ▶ Dar labiau didinami statymai
- ▶ Skolina tam, kad atsiloštų
- ▶ Užstatomi daiktai
- ▶ Meluoja apie pralošimus ir išlošimus
- ▶ Kinta pinigų suvokimas
- ▶ Kinta savo veiksmų suvokimas
- ▶ Tiki, kad valdo situaciją
- ▶ Nelošiant **išryškėja dirglumas**
- ▶ Ieško greitų sprendimų
- ▶ Problemos šeimoje

Vengiantis

- Lošimas - pabėgimas nuo problemų
- Vis daugiau laiko skiriama lošimui
- Slepia išlaidas
- Parduodami daiktai
- Supyksta, kai prašoma susilaikyti nuo lošimų
- Nesirūpina savimi
- Lošimas svarbesnis nei šeima, draugai
- Sukčiavimas

Desperacijos fazė

Aktyvus

- ▶ Lošimas užima didžiąją laiko dalį
- ▶ Pyksta, kai jam neskolina
- ▶ Atsiranda ryškūs nuotaikų svyravimai
- ▶ Kaltina aplinkinius
- ▶ Lošimas/lošimo įrenginys „sužmoginamas“
- ▶ Aplinkiniai „sudaiktinami“
- ▶ Suicidinės mintys/bandymai
- ▶ Netiki, kad jam gali kažkas padėti

Vengiantis

- ▶ Lošimas - pabėgimas nuo problemų
- ▶ Vis daugiau laiko skiriama lošimui
- ▶ Slepia išlaidas
- ▶ Parduodami daiktai
- ▶ Supyksta jei prašoma susilaikyti nuo lošimų

Pagalba lošėjui

- ▶ *Anoniminių lošėjų bendruomenė*
- ▶ *„Minesotos“ programa*
- ▶ *Psichoterapija*
- ▶ *Kodavimas*

Ką išgyvena lošėjo artimieji?

- ▶ Pasimetimą
- ▶ Baimę
- ▶ Nerimą
- ▶ Nesaugumą
- ▶ Poreikį kontroliuoti, dažnai nekontroliuojamus dalykus
- ▶ Perdėtą atsakomybę
- ▶ Nusivylimą
- ▶ Bejėgiškumą
- ▶ Pyktį
- ▶ Nuolat galvoje sukasi klausimas „Kodėl?“
- ▶ Kaltę
- ▶ Gėdą

Lošėjo artimųjų daromos klaidos

- ▶ Sumoka skolas
- ▶ Slepia problemą ar jos mastą nuo kitų
- ▶ Perima ne savo atsakomybę
- ▶ Perdėtai kontroliuoja lošėją
- ▶ Ieško kaltųjų
- ▶ Grasina, kaltina, gėdina
- ▶ Nesusitaria su lošėju, bet kelia jam reikalavimus, ultimatumus
- ▶ Neįvykdo grasinimų, nesilaiko susitarimų patys
- ▶ Ieško pagalbos tik lošėjui
- ▶ Nesirūpina savimi

Kaip galima padēti lošējo artimajam?

- ▶ Kuris yra klientas?
- ▶ Neskubēti
- ▶ Padēti susivokti atsakomybēse
- ▶ Padēlioti realias galimybes ir jų ribas
- ▶ Padēti susivokti jausmuose
- ▶ Priminti, kad jie nekalti
- ▶ Priminti, kad būtina rūpintis savimi
- ▶ Padēti išmukti dalintis savo jausmais
- ▶ Atskirti palaikymo, priēmimo ir pritarimo sąvokas

Ką svarbu žinoti

- ▶ Laikas - pinigai - savijauta
- ▶ Greito sprendimo nėra
- ▶ Neskolinti pinigų ir nedengti lošėjo skolų
- ▶ Neprisiimti ne savo atsakomybės
- ▶ Atskirti palaikymo, priėmimo ir pritarimo sąvokas
- ▶ Pagalba - tai NE darymas už kitą

Kelias iš priklausomybės yra tik per santykį su kitų žmogumi

- ▶ Ramų
- ▶ Tikrą
- ▶ Atvirą
- ▶ Sąžiningą
- ▶ Stabilų
- ▶ Atsakingą
- ▶ Turintį galimybes ir ribas

AČIŪ UŽ DĒMESĪ

JŪSŪ KLAUSIMAI?